

Somogyi Károlyné felvétele

Látványos munka kezdődött tegnap, szerdán reggel a szegedi Nagyvállomáson. Mint arról lapunkban is írtunk már, magasperont építenek az utasok nagyobb biztonsága és kényelme érdekében. A leendő peron helyén egy vágányt megszüntetnek, e helyett kell egy új szakaszt lefektetni. A vágánybontó-fektető hatalmas daru óránként száz méter sinnezőt képes lerakni, s e feladatot a MÁV szentesi építési főnökség szakemberei teljesítik. A néhány héten át tartó átalakítás ideje alatt a MÁV dolgozói nagyobb figyelmet és megértést kérnek az utazóktól is

Lépéskényszer a baromfiiparban

Tudományos tanácskozás Szegeden

Tudományos tanácskozás kezdődött tegnap, szerdán Szegeden a Technika Házában a baromfiipar aktuális kérdéseiről. A résztvevők a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztériumnak az iparágat irányító dolgozói, a baromfi-feldolgozó vállalatok műszaki és gazdasági szakemberei valamint a Szegedi Élelmiszeripari Főiskola oktatói és hallgatói. Két nap alatt huszoneg előadás hangzik el, amelyek a termelés és értékesítés egész folyamatát átfogják, a kelletők higiéniai vizsgálatától az értékesítés külföldi gondjáiig. A rendezvény része annak az immár hagyományos sorozatnak, amelyben a szegedi főiskola konferenciák társrendezőjeként az élelmiszeripar egy-egy ágazatának aktuális kérdéseivel foglalkozik. (Két évvel ezelőtt Kisteleken a tejiparról tanácskoztak.)

A közelmúltban jelentős átszervezést hajtottak végre a baromfiiparban. 1981. július 1-én alakult meg a Baromfi-termelők Egyesülése, az elmúlt év első napján pedig megszűnt a Baromfi-feldolgozó Vállalatok Trösztje. Az önállóvá lett vállalatok komoly piaci gondokkal találják magukat szembe. A hazai szárnyashúslogisztika a hetvenes évek végére elérte a személyenkénti évi 19 kilogrammot, ez a hagyományos termékekkel alig növelhető. A világpiacra is alacsony az ágazat termékeinek ára. Jelenleg a baromfi exportjából származó deviza — megközelítően — felét adják a lúdból készült termékek bevételei. A libamáj továbbra is keresett cikk a világpiacra, nehezebben talál vevőre a tojás, különösen nagyok a gondok a lityahús értékesítésénél.

A problémákat növelte, hogy a termelés eddig nem igazodott a piaci változathoz.

A piaci kihívás új termékek forgalomba hozására ösztönzi a baromfiipari vállalatokat. Felmérések szerint növekszik a kereslet az azonnal fogyasztható cikkek iránt. Jelenleg ötféle szárnyashúsválogatás rendelhető a boltok, nőtt a konzervek és a hűsretek választéka. Továbbfeldolgozva előadhatók a kevésbé keresett csontos hússok (nyak, hát) is. Nagy eddig ki nem használt lehetőség van a baromfiiszírok forgalmazásában. Élettani hatásuk jobb, mint a sertészsír, könnyen emészthető, kellemes az ízük. Az újabb termékek kifejlesztését, gyártását beindítását korlátozza, hogy a termék-váltáshoz beruházások is szükségesek, és az új áruk piaci bevezetésének költségei magasak.

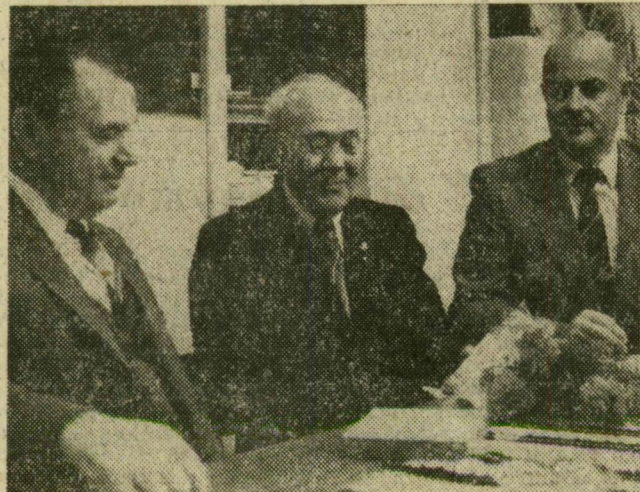
Csökkenteni lehet a tenyésztés, termelés, feldolgozás költségeit, a jó eredményeket elérő gazdaságok, vállalatok tapasztalataink általános elterjesztésével jelentős eredményeket lehet elérni.

Az utóbbi években a legfőbb erőfeszítés az élőbaromfi nevelőtelepi gyűjtő és szállító és a feldolgozóüzemi rendszerek fejlesztésére irányult, sok nehéz fizikai munkát igénylő munkahelyet sikerült megszüntetni. A jövő a feldolgozásban is a több munkafolyamatot emberi kéz beavatkozása nélkül végző rendszereké. A csomagolásban általánossá kell tenni a gépi munkát. A csomagolóanyagokon jelenleg használt grafikai túlságosan egysíkúak, nem eléggé figyelemfelkeltők — állapították meg a résztvevők.

A Szegedi Élelmiszeripari Főiskolán 1963 óta képeznek baromfiipari üzemmérnököket. A feldolgozó vállalatok sok segítséget nyújtanak mind a technológus, mind a gépész-folyamatirányító szakos hallgatók gyakorlati oktatásában. A főiskola szakemberei eddig több, a termelés jelentősen előrevívó

kutatási programban dolgoztak, részt kívánnak venni továbbra is a baromfiipari vállalatok fejlesztésében, gondjalk megoldásában.

Nyilasi Péter köszöntése

Török József és Papdi József az ünnepelttel (középen)

Vannak fiatal öregek és vannak öreg fiatalok. Nyilasi Péter egészen biztosan az utóbbiak közé tartozik. Ma is Pötyinek hívja minden közelebbi ismerőse. „Azért maradtam fiatal — mondja — mert mindig fiatalok vettek körül; fiatal kommunistas, fiatal sportolók.”

Tegnap ünnepelte 70. születésnapját. És mindenki őszinte csodálkozására. Hogy hét évtized múlt el fölötté, szinte senki sem hitte el. Pötyi bácsi ma is dolgozik mindennap, tagja a városi pártbizottság mellett működő panaszügyi bizottságnak, a belvárosi II. b. pártalapszervezet titkára, intéző a SZEOL egyik csapátánál.

Párttagságát 1932-től ismerte el az MSZMP KB Titkársága. Hajdan az MTE-nél kezdte. Itt ismerkedett meg a munkásmozgalom eszméivel, tagja volt a Szegedi Általános Munkás Dalegyletnek, s számos akcióban vett részt ifjúmunkásként.

Ne a könnyebbek végénél!

Folyik az ipar teljesítményének mérlegelése: képes-e többre, mint amennyit az idén eddig felmutatott, vagy az objektív körülmények valóban csak annyit engedtek meg, amennyit elért az ágazat. A tervhez képest nagyjából 2,5–3 százalék az ipar lemaradása. Ennek ledolgozása az év végéig persze nem lehetetlen, de igen kemény és összetett munka kell hozzá. S ezen belül is főleg a feladat összetettségére kellene helyezni a hangsúlyt, márpedig a vállalatok egy részénél éppen ezzel, a gazdálkodás egészét egyidejűleg átfogó feladatmegállapítással van a legtöbb baj.

A mai gazdasági körülmények között nem lehet egyetlen, vagy csupán egy-két tényezőre alapozni a teljesítmények javítását. Ez már abból is következik, hogy teljesítmény alatt ma nem a fizikailag, naturalisan mérhető sok munkát értik, hanem a fáradozások valóságos értékét pontosabban tükröző jövedelemtermelő képesség mértékét. Ha úgy tesszük, ma egy vállalat bankszámlája a perdöntő, s ezt könnyelműség csupán egyetlen „lapra” — például csak a takarékosra, vagy csak a szervezésre — feltenni. Ez az esetek túlnyomó többségében bizony a dolgok könnyebbek végének célbavételét jelenti. A jövedelem (tudniillik a nemzeti jövedelem), a termelő teljesítmény alakulása számos, egyidejűleg végrehajtott feladat végrehajtásától függ.

Egyértelműen a könnyebb ellenállás iránti vonzalmat igazolja például, hogy még mindig elég sok vállalatnál a szabályozókra, a hitel feltételekre, az árak gyakori változására panaszkodnak, vagy támogatásért kilincselnek, esetleg a rendelésihiányra hivatkoznak, ahelyett, hogy a szabályozók, árak stb. változását az objektív világ (a piaci körülmények) jelzésnek fognák fel, a támogatások helyett üzletek után szaladnának, vagy a rendelésihiányt például termékváltással, jobb, vonzóbb áruk gyártásával igyekeznének enyhíteni.

Már-már pótcselekvésként is értékelhető az, ha valahol például — a hatásfokjavító tényezők közül — túlságosan csak az egyik teendői teszik intézkedési terveik középpontjába. Például a takarékoskosságot a felhasználási normafegyelem növelésével sürgetik, ahelyett, hogy az anyag- és energiateljesítményt a következő termékek és technológiaváltással mérsékelnék. Vagy például túlságosan csak a szervezés körül hangsúlyos helyzetbe, s félévenként „újrászabják” a vállalati belső irányítási rendszert, az alá-főle rendeltségi viszonylatokat. Tehát valójában az ügyvitelt, a felépítést szervezik — a technológiai folyamatok hatásosabb egyeztetése helyett.

Egy szó, mint száz: érdemes arra gyanakodni, hogy a dolgok könnyebbek végét ragadták meg — mindegy, hogy tudatosan vagy jó szándékkal — ott, ahol túlságosan egyenműnek, egyirányúnak látják a gazdálkodás eredményességét javító munkát, ahol nem igyekeznek egyszerre egyidejűleg lépni a gazdálkodás valamennyi teendőiben. A piaci munka javításától kezdve, az anyagnormák felülvizsgálatán át a technológia fejlesztéséig. Tetőtől-talpig kell megújulni, nemcsak abban, amiben könnyebbek látszik, amiben kényelmes az előrelépés.

Az alapvető fordulatot ráadásul nem — az egyébként szükséges, de nem elégséges — szervezeti megújulás, szabályozó módosítás és takarékoskossági erőfeszítések hozhatják meg, megcsak nem is a termékváltás; fundamentálisabb változásra van szükség: technológiaváltásra. Egy új műszaki kultúra átvételére, kibontakoztatására, az ezzel járó szemlélettel, vezetési stílussal, szervezeti renddel együtt. (A szabályozóknak, hitelpolitikáknak, vállalati felelősségi rendszernek erre a váltására kell kényszerítenie a vállalatokat, nem csupán takarékoskossági kampányokra, ügyvitelszervezésre, egy-

egy tessék-lássék — új gyártmányra.)

A termékfejlesztésnek, az innovációnak elavult technológiai környezetben kemény korlátai vannak. Ezért kell az alaptól építkezni: tehát elsősorban a technológia megújításán fáradozni, s ezzel együtt igyekezni a többi terület korszerűsítésével is: az anyag- és munkaerő-gazdálkodásban, a vezetés színvonalának emelésében stb. Igaz, hogy a technológia fejlesztésében — mert nincs elég pénz a beruházásokra — most csak nagy leleménnyességgel, jeles műszaki talentummal lehet előrehaladni. Mégis, ha nem is gyorsan, ha lépésről-lépésre is, de első helyen arra kell gondolni, hogy a technológiai kultúrában, szemléletben zárkózzunk fel a követelményekhez, s ahhoz a vezetési, szervezési színvonalhoz, amely ehhez tartozik.

A Központi Bizottság határozata kijelölte az iparfejlesztés átfogó irányait. Ezek követéséhez, betartásához mindenütt helyben kell megtervezni a konkrét programokat. De olyan programokra van szükség, amelyek az alapoktól építkeznek, a technológiai fundamentum korszerűsítését célozzák — rövid, közép-, vagy hosszú távon, ahogyan az adott terület reális anyagi helyzete azt valószínűsíti. S az új, megcélzott technológiai kultúrából érdemes azután levezetni a szükséges egyéb vezetési, szervezési intézkedéseket.

A vállalatok — becsülés szerint — mintegy 40 százalékánál még mindig igen alapos (stratégiai) tervezésre van szükség, realitásabb, átfogóbb programokra, ahhoz, hogy a „tetőtől-talpig” megújulás végre megalapozottan elkezdődjék: míg a vállalatok 25–30 százalékánál már előbbre tartanak, nemcsak a fejlesztési stratégia kidolgozásával, hanem a megvalósításával is.

Abban azonban mindenütt bizonyosnak kell lenni, hogy csakis konkrét vállalati programokkal lehet végrehajtani az említett elvi, iránytadó határozatot. Enélkül egyetlen határozat sem változtathatja meg a gyakorlatot. A politikai határozat nyomán tehát most a vállalatoknál kell meghozni a saját, külön, konkrét és gyakorlati fejlesztési, intézkedési döntéseket.

G. F.

Diákturisztika Vetyeháton

A hét végén: társadalmi munka

A KISZ Csongrád megyei bizottságának felügyeletével megkezdődött Vetyeháton egy olyan diákturisztikai centrum kiépítése, amely a megye fiataljainak találkozhelyévé válhat. A munkásmozgalmi emlékmű környékén, a Maros árterében már eddig is több ezer óra társadalmi munkát végeztek a különböző vállalatok szövetkezetei és iskolái e terv megvalósításáért.

A megyei KISZ-bizottság a hét végére az eddigi legnagyobb társadalmi munkanapot szervezi az emlékmű környékére. Az országjáró diákkörökre építve mozgósították a fiatalokat, de természetesen külön megfővő nélkül is mindenki jelentkezhet 15-en, szombaton

a munka szervezőinél. Vetyehát Tápé felől a komponát közelíthető meg s körülbelül tíz kilométeres túrát jelent a Szegedről indulóknak.)

A társadalmi munka napjának programja: reggel 9 orától kezdődik a terep rendezése, s délután háromig számítanak a fiatalok kiállítására a szervezők. Ezután már pihenő következik. Ebből Nagy Bandó András és Maksa Zoltán, a rádió-tumorfesztiváljának győztesei adnak műsort, majd Csizmadia Sándor mai dalsós próbálja megénekelni a résztvevőket. A munka és a műsor alapvető feltétele természetesen a jó idő, sajnos már nem a rendezőkön múlik.